

Dialog cu un poet imaginar

(Arte în timp de război)

Editor - Adrian Grauenfels

eBook

Decembrie 2023

Editura SAGA

Ilustrații AI, BB

Peter Doig, Anath Hanit, Eliz Shanon

Traduceri – AG, Iris Dan

Participă:

Nota Editorului	4
Elsa Dorval Tofan.....	5
Beatrice Bernath	14
Anca Hirschpek.....	16
Marcel Lupu	17
Adrian Grauenfels.....	20
MacKnight Black & AG	24
Lisa Sewell.....	27
Elizabeth Alexander	29
Sylvia Legris & AG.....	32
Wisława Szymborska	33
Anath Hanit.....	38
Menachem M. Falek.....	45
Veronica Pavel Lerner.....	47
Alfred Poplingher	49
Adina Rosenkranz - Herscovici	51
Liviu Antonesei	55

Beatrice Bernath	58
Andreea Tănase.....	65
Yehuda Amihai.....	66
Ion Cuzuioac	67
Caleb Femi	69
Daniel Marian	70
Robert Layzer.....	71
Joshua Weiner	72
Victoria Sara Dazin	73
Ștefan Dumitrescu	76
Mircea Paul Goreniiuc	79
Julia Dragomir	80
Dorrina Sisu	82
Delia Bodea Jacob.....	83
Angela Furtună	85
Denise Levertov	87
Valentina Teclici.....	88
Jose Manosalvas	93
Julia Henriette Kakucs	95
Rodica Dascălu.....	98
Maria Frandos.....	101
Ana Urma	102
Finitus finalus	104

Nota Editorului

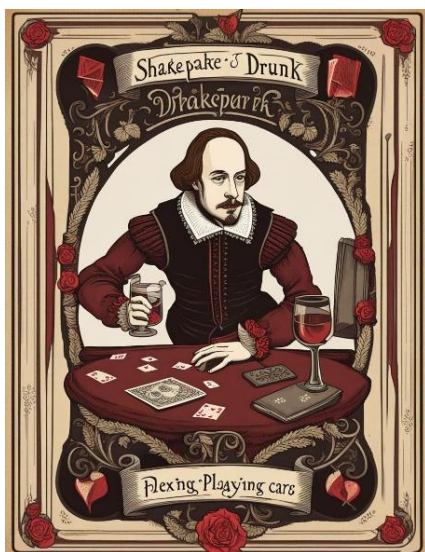
Nimic nu e simplu când este obligatoriu. Hamlet este iscodit insistent de Polonius, trimis de rege sa scormonească ce se întâmplă cu Ofelia. Hamlet scoate un flaut și cere bătanului să cânte ceva. „Sire eu nu știu să cânt” protestează Polonius . La care Hamlet insistă, „cântă !”. „Nu știu” insistă moșul. Conclude Hamlet: „Păi dacă nu poți face un obiect neîsuflețit să sune, cum crezi că vei putea forța un om” ?? Mie unuia mi-e greu să vorbesc cu persoane absente. Să mă adresez unui poet, artist, jazzist sau pictor. Mai ales că ei nu răspund. Era în Franța anilor 70 o modă stranie. Pictorii mai tineri pictau *À la manière de...* Picasso, Matisse, Miro, Cezanne, VanGogh, ca un ecou deformat de noile viziuni cromatice. Zero valoare. Nu aveau în ele sclipirea geniului. În mileniul III computerele desenează la cerere, scriu poezii sau rezolvă probleme logice complicate. Curând arta scrisului va fi pierdută în favoarea unor programe inteligente care vor umple tot spațiul rămas liber și nescris de la Homer și până la Amos Oz. Ce aș fi vrut eu ar fi să discutăm aici direct cu poeții dispăruți, să-i provocăm și să le zicem cât de mult le datorăm că ne-au lăsat mici nișe pristine pentru noi amatorii, exegeții, gospodinilor plictisite și doamnelor de la etaj care ies la o cafea și o țigară în balcon oftând după cine știe ce actor faimos care nu mai e ce a fost când erau atât ele cât și noi ceva mai tineri.

AG – Editura SAGA 2023

Elsa Dorval Tofan

CRITERIU DISCRIMINATOR

în sfârșit,
ne putem relua trădările
ne putem
detașa de concepte inutile
exemplu:
adevăr, justiție, (criteriu discriminator)
putem
să ne dăm în petec, să facem
circ, ceea ce
ne place, ca într-o piesă scrisă
de un impostor
al lui Shakespeare. cum care?
Willi, firește.

CRITERIUL CONSIDERAȚIEI

mă uit fix la punctul în care balta de sânge
devine gelatinoasă,
îmi spun că această situație nu schimbă cu
cu nimic ceea ce am
depozitat în *baza de date* ale acestei treceri
rețin sunetul alb, bun
pentru somn, îmi spun că voi putea revedea
copilul care și-a scăpat
cheia prin grilajul canalul din strada *Soarelui*,
că îl voi ține de mână
să nu alunece, să nu se înece, o idee sterilă
printre atâtea altele, nimic
mai mult, realizez că sângele țâșnește ritmat,
dovada că încă arterele pompează
(discret, hipovolemia se instalează)
nu pot să deschid gura, să inspir, să plâng,
îmi lipsește vocea de apel, tu ești chiar în
fața mea, paralizat
de atâta roșu intens pe care îl cureți cu obsesie,
nu se vede, nu se consideră,
nu mă întrebi cum mă simt, pe cine să întrebi
sunt pe punctul de non-retur,
ești palid, în diaforeză, tremuri, nu ești pregătit
și acționezi descumpănit prin
mijloace lipsite de eficiență, plângi fără lacrimi
nu accepți ordinea transformărilor,
nu poți să crezi că ajutorul va veni în timp, că

uitarea o să-și facă rostul
repeți mecanic: nu am luat în *considerație*...

CRITERIUL DE PERFORMANȚĂ

aici fusese un reper, stabilizatorul
legăturilor dintre
locații și funcții,
purtătorul regulilor de verdict
acolo fusese bariera dintre elementul
de competență și cel de performanță
garantând un prag de reușită
unor sisteme aflate în avarie
locul inundat de plasma transparentă
este ușor de găsit,
dar ce rost ar avea recunoașterea ochiului
magic trecut în absența ochiului vigilent
din prezent
excedentul de autonomie în lupta cu bunurile
devenit deficitul binelui în activitățile zilnice,
criteriul de performanță...
continuitatea este perimată precum perimate
sunt trăsăturile măștilor mortuare, toate la fel
decedații reproduși
de un număr de ori
căzuți din unicitate
aici fusese pilonul de înaltă tensiune

între pământ și apă
luminatorul transparenței dintre lumi
asiguratorul stării de confort și bine
radicalizată, acum
în indecente agonii
ale unei vieți lipsite
de ghid de semnalizare,
capabilă să producă

discordantele sunete
din realitatea imediată
în care
nimic nu se observă,
nimic nu contrariază

CRITERIUL DETAȘĂRII

ai observat, poate, existența mea este
o suită de noduri, pe fir,
acul,
ghid,
unul cu ureche mare, permite să treacă,
tensionat, cât să nu se rupă, ața ițelor

la mine se remarcă acest amănunt,
sunt sigură că știi,
tonul dur,
saturnian, naturalismul sau ambele,

aşa spusese cineva, *criticându-mă*

şi m-am bucurat, orice comentariu

este binevenit în raport cu nepăsarea,
fiind pasajul
oportun către elementul de competenţă.

pedala perseverenţei în podea, gripează
motorul, ți se dă o şansă...

în mijlocul unui câmp de pădărie, aur topit
şi răcit pe milioane de tije, în ciuda alergiilor
sezoniere
trag aerul cu polen

în piept,
cui pe cui.

am îngheţat toate activităţile cotidiene
cu frână bruscă, ejectând burnout-ul
nici urmă de cadavru,
nici urmă de victimă

specificarea criteriul de performanţă, ultima
etapă, cum să fac?! cum *se face*?!

am luat
mâinile muncitoarele,
picioarele rezistentele,

țeasta, protectoarea gândirii,

am dat la o parte trunchiul inimii, autonom.
m-am detașat, perfectând dexteritatea și analiza.

ți-ai trădat inima, au spus, vorbe goale care
nu mai aveau nicio importanță, am obținut
legal asigurare pe
idiosincrazia la plâns și apoi
am tranzacționat-o la preț bun.

am răspuns la întrebarea *cum?*!
am cumpărat
câmpul de taraxacum, nu am păstrat
nimic, am dat toate

cuvintele, la schimb
dar au venit gratis

magnoliile, albinele
păsările, tardigradele
fluturii, peștii, râmele

nu mă scarpin,
nu strănut
nu lăcrimez,
mi-e bine.

CRITERIUL SOMNULUI

culcată pe urechea anxietății,
pe partea dreaptă, favorizând
metabolismul băuturilor tari
încerc să maximizez eficient
un fel de somn care de mult nu
mai repară nimic, incompetent
primul criteriu de performanță,
nul

pielea de pe frunte mă strânge,
rozaceea îmi provoacă amintiri
de tip prurit și arsură, noaptea
auzul recapătă acuitate, miopia
reduce câmpul vizual al riscului
și al stărilor de rău, obișnuința
ar putea fi capacitate de control,
al doilea criteriu de performanță,
inertția

tatonează întunericul, midriaza
îl acompaniază. un fel de repaus
care nu se implică în recuperare.
captivă în halucinație mă prefac
în visul despre somnul reparator,
continui observarea minuțioasă,
dar discretă a șirului de termite.
himenopterele știu că trebuie să
se miște, că adormite, devorate
vor fi, de cele din trenă, număr

una câte una
pe degete, înțep buzele cu dinții,
gesturi mici, analiza empirică a
stării de veghe din care rezultă,
fără îndoială, că repaosul acesta
nu te recuperează, te pregătește.

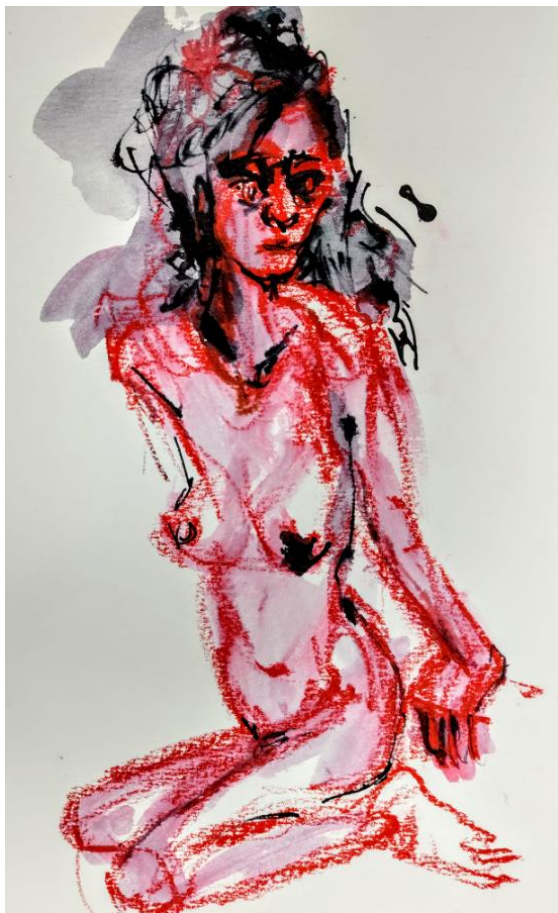

ÎNTOARCEREA PĂMÂNTULUI

Noi nu pentru râme și furnici întoarcem pământul,
Săpăm culpabili adăposturi subterane, neglijasem
Tipul acesta de construcții, mergeau ireproșabil
Cele aeriene cu jacuzzi, garaj, terasă, se cumpărau
Rapid, nu pentru locuit, pentru tranzacții cu profit.
Noi nu pentru greieri, veverițe și iepuri întoarcem
Pământul, ne place să vedem dispersia obținută cu
Bombele de acțiune lungă, omologate internațional

Nu lăsăm pământului răgaz, îi stoarcem toată seva,
Ne însușim minerale prețioase, scobim cu sânge-rece
Miezul său extern, umplem gropile cu apa morții. Noi nu
Semănăm câmpul, săpăm aroganți spre inima lui, viermi
Solitari colonizând un spațiu pe care îl contaminăm cu
Dezordine convinși că realizăm o misiune de explorare
Validată de taxonomia poziționării oficiale. Răscolim
Cernoziomului intima, stârnim furtuni invitând haosul
În neant, nici un interes să-l repunem pe axă, se va găsi
Altul, universul plin de stele reci să-și ia Pământul înapoi

Beatrice Bernath

captiv
umbre oprite în noaptea trează
privire oarbă în nedormire
gândul casă.
în locul în care doar
umbrele dorm
timpul nu se scurge în minute.
clipele spaimă
coșmarul vieților pierdute monstru.
și copiii au încetat
a îndrăzni să viseze.

© Beatrice Bernath 09.11.23

Anca Hirschpek

Balada neîntrecutelor dame

Știi tu cum adună o femeie spre ea focurile tuturor răcăciilor
dintr-o mare durere?

Un lut aprins, șoapte inexprimabile ca un murmur
al unui ulcior ratat, un portativ misterios peste care
se aruncă măști cu note subtile,
legiuni de tristeți zvâcnind
între coapse, aranjând alfabetul subtil și straniu al fecundității?
Femeia desprinsă din toate cunoscutele rămâne
să scormonească-n jeratic

își arde talpa-n nisip neținând cont de adâncimea mărilor,
glisează pe un arcuș fără sfârșit
între degetele bătătorite ale omului
care i se-nchină deși nu cunoaște nicio rugă.

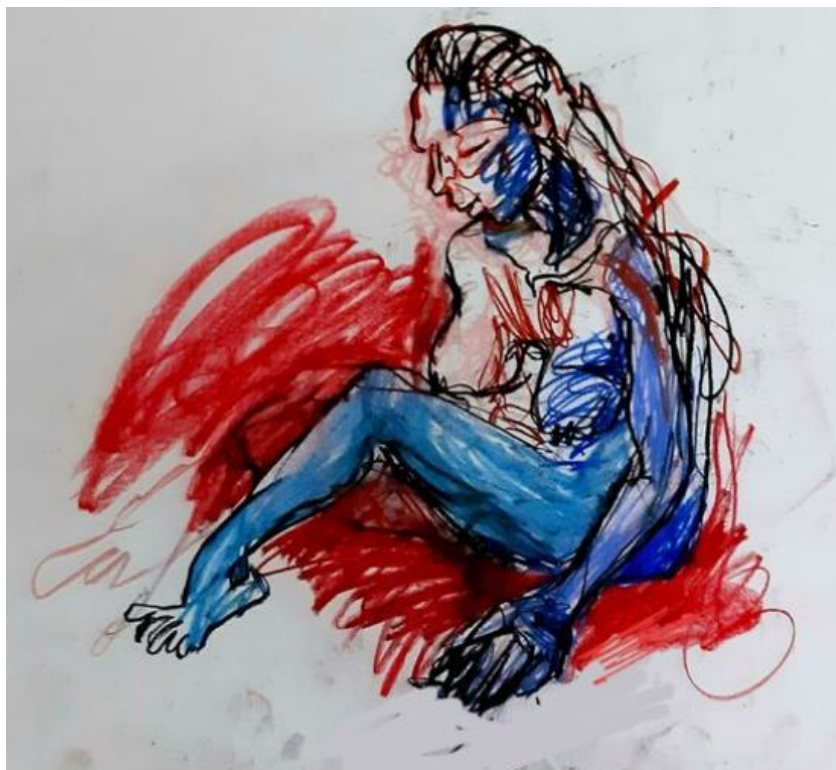
Femeia care unește în ea umbrele inițiaților lumii
își începe odiseea gătind abur la aburi,
apărând lent din timpuri îndelung macerate pe pânză.

Creatura asta expulzându-și Daimonul ca să-ți poată răspunde,
apoi despletindu-se lent în toate epocile și arzând ca o poveste
ne-ncepută,

femeia care nu și-a inventat glasul și se
ascunde în pieptul indescifrabil, străveziu al celui care o vrea dar
nu știe.

Ca o infanță îi poruncește înghețul, apoi își reflectă nimicul
în fermoarul încheiat cu alt zâmbet
peste o dimineață tulbure.

Marcel Lupu

Marcel Lupu

Usturoiul

A fost ca o încercare de sinucidere! Dar să o iau de la început.
Desvăluire publică: îmi place usturoiul!

La vârsta de 15 ani am vrut să sărut o fată și am primit 2 palme groaznice: mâncasem usturoi!

Vremea a trecut dar plăcerea de a mânca usturoiat a rămas.

Ce povestesc aici s-a petrecut săptămâna trecută, dimineața sau mai precis înainte de prânz, cam pe la ora 12 și 15 minute. Îmi pregătisem masa de prânz care cuprindea o salată de roșii cu castraveți și ceapă violetă, condi-mentată cu oțet alb japonez 5% și ulei de măsline Extra Virgin israelian. Piept de pasăre tăvălit în făină, gălbenuș de ou frecat cu muștar și dat prin pesmet de pâine, prăjit pe loc în ulei de porumb. Cartofi la cuptor și castraveciori murați.

Când totul a fost gata am tras o dușcă de vodcă de la freezer și am luat în gură 2 căței mari de usturoi proaspăt! Am mai spus îmi place usturoiul! Căței au crăpat între dinți și mi-a umplut gura cu gustul înțepător și puter-nic parfumat, atât de cunoscut al usturoiului proaspăt.

Dar, nu știu de ce, de data ceasta am simțit ca o arsură pe cerul gurii și pe limbă. M-am grăbit să iau o bucată de miez de pâine dar nu m-a ajutat. Salata de roșii cu ceapă a avut gust de usturoi, șnițelul de pasăre a avut gust de usturoi, cartofii la cuptor au avut gust de usturoi, castraveciorii erau usturoiați și berea a avut gust de usturoi.

Bucata de halva din Șhem era usturoiată!

După gargara cu "Listerine cool mint" aveam un un vag miros de usturoi...

Nimic nu este mai puternic decât usturoiul proaspăt!

Marcel Lupu pentru Claudio Villa

La Sud de Napoli

"Buon giorno tristezza, amica de la mia malinconia..."

Câtă tristețe se ascunde
în melancolica limbă Italiană...
Tânărul îndrăgostit,
de dimineața,
înainte de primul espresso...
sau cappuccino con latte,
În loc să-i cânte o serenadă de dragoste,
Torna a Surriento,
Sau în ritm de Mambo, Mambo italiano...
Începe să plângă.
Din ochii bleu ca cerul
boabe de lacrimi grele,
se rostogolesc pe figura lui,
ca din norii gri ai toamnei.
Dar ea, ea dorea Taranttela,
Ritmul nebunesc
În sunetul tamburinei
Și al soarelui
Din Sudul italian.
Buongiorno, bellezza!
Bella ragazza!

Adrian Grauenfels

Traduceri și amintiri

Foto- Peter Doig

Perdeaua neagră

după o pictură în ulei de Peter Doig

Ca întotdeauna în cazul lui Doig, suntem în interior.

În exterior, de data aceasta,

se află o coastă pe care o cunoaștem cu toții.

Priveliștea este ideală: ziua a ajuns la final,

apa este aproape liniștită, iar umiditatea din aer

transformă fiecare lumină într-o stea.

În depărtare, o altă masă de pământ...

probabil la fel de calmă, atâta timp cât perdeaua rămâne acolo unde este.

Ascunde mrejele, face ca exteriorul să fie de un albastru anesteziant.

Și totuși, la orizont, acolo unde cortina e filiformă,

există indicii că ceva începe

de a pătrunde: pete pointiliste,

probabil furtuni, amenință

să tulbure scena.

Cu cât privim mai mult timp, cu atât

degradarea devine mai evidentă. Prima dată apare

în partea de sus a cadrului: noaptea

devine palidă, cenușie, ca și cum ar renega

profunditatea sa. Apoi pierdem liniile

stâncilor, definiția lor strictă,

și ne mirăm de lipsa valurilor

și la ceea ce se află sub ele.
suprafață. Ne-am putea asigura
că pericolul a trecut - că această ariditate

este o consecință detașată
a unei socoteli anterioare.

Dar, prin găuri, suntem udați
și în curând exteriorul va inunda, nefiltrat,
interiorul amorțit.

Peter Doig

Omul carnivor

Unui poet canibal

își roade unghiile până la os
își chinuie umbra, o biciuie, cuvinte de prisos
în oglindă sunt aburi
în baia umedă fiori
femeia lui, nu e femeie
obiect, un vânt , poate scânteie
trântită pe jos
atât de jos...
și chiar mai jos de cel mai jos

omul pervers, e ca tine, ca noi
duce gunoiul, crește copii
merge la lucru, culege din vii
struguri și mere torturate
privirea lui, gesturi furate
din altă lume, alt spațiu median
trăiri ciudate, pe alt meridian
canibal, normativ, cine mai știe?
pe cap el poartă un nor Magritte și-o pălărie

eu mă gândesc la studenție,
la viața zăludă
visam la avioane spre sud
mâncam carne crudă...
AG

Dedicat Motorului Diesel

MacKnight Black & AG

Orele, într-un lung plonjon,
Se învârt mute
Împotriva acestei mișcări clare în motorul de oțel.
Trupul unei nașteri mai vechi, ca o stâncă
Care stă împotriva unei mări, această mișcare frânge
Curgerea cea mică a timpului. Și aici se naște
Un simbol al zborului în gol
Care poartă lumea și pe noi înșine;
În fața unei asemenea clarități, zilele se retrag; chiar și zilele
care ne îneacă viețile în cele din urmă,

trec la trecut.
În fața puterii mult mai teribile,
cea care ne plămădește sângele.

Vă mulțumim

Lui Ira Sadoff

De ce nu o pajiște?
De ce nu un mic luminiș și un pârau
în care să ne bălăcim? De ce să nu ne dăm chiloții jos,
un mic răgaz de la partenerii noștri
care nu ne vedeau, care nu ne vor vedea niciodată
indiferent ce am face? Ceea ce am făcut a fost greșit,
modul în care am făcut-o. A fost un miracol,
a avut loc mult timp după ce
ne-am târât înapoi la soții noștri.
Atât de mulți ani în care am păstrat un secret.
Îți mulțumesc că mi-ai spus
despre cum ai crescut în Queens, despre
camionul de lapte al tatălui tău care se agita pe Northern
Boulevard
căutând înghețata ta preferată.
Și întinericul: cum erau trase umbrele,
cum mama ta nu-și va reveni niciodată
din cauza tatălui tău. Cât de mulți dintre noi
au fost blocați de acele drame timpurii
până când ne-am căsătorit cu ei? Atâția ani,
atât de mulți ani flămânzi după aceea.
Mulțumesc pentru caisele trimise prin poștă,
mulțumesc și mai mult pentru că ai apărut la ușa mea
cu atât de puțin timp rămas: nu mai e cale de întoarcere
pentru a ne pune pe masă regretele. Bătrâni
cât suntem noi de bătrâni, tu ești aici și acum,
de ce nu o pajiște și un luminiș?

Muin Bseiso

Poem cu unghii

pe geamurile ferestrelor
pe pielea porcului spinos
pe perdele
pe împletituri
pe farfuriile din restaurante
și pe pălării, pe nasturi, pe inele
Am scris această poezie.

În noapte, când
corectorul ziarului a murit
a murit fără să citească exemplarul de proba.

Am scris poezia în cărbune
pe zăpadă
și pe pantofii mei noi
pentru că cerneala a devenit ca noroiul
iar hârtia, cât de mizerabilă e hârtia!

Trad AG

Țara lui Nu

Lisa Sewell

În noaptea de după ce s-a întors de la spital
respirația lichidă și neregulată a unei persoane

care urmează să se scufunde m-a ținut la suprafața gândurilor de
care nu puteam să scap. Clonazepam, Lorazepam, nici măcar
Ambien nu m-a putut trage sau scufunda.

Și dimineața, sigur, nu am putut să o convingem sau să o
scuturăm să se trezească.

cu excepția câtorva secunde când cineva sau un lucru
i-a deschis ochii și a lăsat-o să răspundă la întrebare cu "nu".
la orice întrebare cu o voce disprețuitoare pe care nu o mai
auzisem până atunci.
înainte de a o trage în jos, în acel val stâncos.

De-a lungul dimineții și după-amiezii, fiecare respirație,
un mârâit, un zvâcnet care se îmbiba în sudoarea lenjeriei de pat
și a pernelor.

Apoi, la ora 15:00, s-a întors - recunoscându-și cele două fiice
spunându-și numele ei și pe cel al președintelui.

Asistenta de la ospiciu a subliniat cuvântul " Comatoasă".
mâzgălit în partea de sus a fișei ei și pentru următoarele câteva
ore

o lumină sau o absență părea să emane din ea irișii aproape

goliți. Fără propoziții. Nici o vorbire în timp ce albul nimb de
păr, gros și viu în jurul capului ei.
a dat din cap că da să se ridice și să se îmbrace...

pentru cartofii dulci și la Bingo! ca și cum o parte din ea
rămăsese în acel loc subacvatic reumatic
care i-a tăiat respirația și i-a șters sintaxa
explicațiilor și a întrebărilor, lăsând doar
nu, nu vreau și cu siguranță să nu mă mai treziți niciodată.

Equinox

Elizabeth Alexander

Acum e perioada anului când albinele sunt sălbatice
și excentrice. Ele zboară repede și înghesuite
făcând tumbe, bombardând în picaj grupuri de interlocutori
în exteriorul luminos de sfârșit de septembrie.
Le-am găsit cadavrele uscate pe hainele mele.

Sunt niște derviși pentru că sunt pe moarte,
o ultimă înțepătură, un loc cald în care să se strângă
o picătură de venin sau de miere.
După lovitura pe care am crezut că va fi ultima
bunica mea s-a întors, s-a ridicat pe spate și a plesnit

o asistentă peste față. Apoi s-a ridicat în picioare,
a ieșit afară și s-a întins în zăpadă.
Doi ani mai târziu, nu există altă cale
de a spune că tot așteptăm. Ea este tăcută, ușoară
ca un stup gol, și respiră.

Blues

Elizabeth Alexander

Sunt leneșă, cea mai leneșă
fată din lume. Dorm în timpul
zilei când vreau, până când
fața mea este încrețită și umflată,
până când buzele mele sunt uscate și fierbinți.
mănânc ce vreau: prăjituri și lapte
după prânz, unt și smântână
pe cartofii mei copti, alimente mâncate de
oameni leneși
Uneori, la ora cinei de duminică
sunt încă în cămașa de noapte,
cea cu dantelă, care se află afară pentru că
nu am reparat-o. În multe zile
nu fac exerciții fizice, doar
mă gândesc la asta, apoi îmi masez buclele
burta și mă întind. Chiar și
poeziile mele sunt leneșe. Folosesc
silabe în loc de iambe,
și prefer să fac o rimă înclinată în locul rimei complete,
scriu pe scurt în timp ce alții lungesc
pagini întregi. Și ieri,
de exemplu, nu am lucrat deloc!
M-am urcat în mașină și am condus
la magazinele de desfacere, am cumpărat
ciorapi, chiloți și șosete
cu banii tatălui meu.

Și când te gândești că în copilărie am ratat doar
o zi de școală pe an. Am mers
la cursuri de balet patru zile pe săptămână
la patruzeci și cinci de ani și
sâmbăta, începând întotdeauna
cu plie, terminând cu o reverență.
Și când te gândești că nu știam decât
industria rasei mele
și a imigranților, radioul
se afla mereu pe postul
care spunea, "Aliniați-vă la jobul de vară
cu luni de zile înainte. Muncește din greu
și nu-ți face familia de rușine,
ei s-au spetit pentru a vă oferi ceea ce aveți.
Nu există alt păcat decât lenea.

Am evitat somnul ani de zile,
trezindu-mă noaptea, repetând
știrile de seară despre
evadări din închisori din apropiere, oameni grași
care au mâncat pui prăjit și s-au trezit
morți. În somn mă uit la
poezii în formă de V deschis
de păsări care zboară în formație,
sau brațe deschise care spun: "Vă iert pe toți".

**

Sylvia Legris & AG

Aceste păsări și toate speciile asemănătoare

Cuiburi joase, sub trestii de aur.

Cele cu icter.

Cele cu pui paraziți

Paraziții de pui.

*

Cei care fug din cuib.

Cei neînțeleși-

pentru mușuroiul de viermișori,

pentru iarba galben târzie.

*

Cei care generează galbenul

de mumie

printre cei din lumea veche.

*

Antidotul otrăvii

galben sub menisc

Orhideea indiană

*

Clipele cu glas tare.

Aripi de metal și de noapte.

Wisława Szymborska

traducere: Rafi Weichert/Adrian Grauenfels

Această îmbătrânire în sine nu înseamnă nimic.
Dar cum voi avea puterea să văd cum tânărul iubit
începe să îmbătrânească?
Chelie, burtă, lipsă de interes.
De ce nu m-a lăsat în cea mai bună stare?
Eram deja șifonată când ne-am întâlnit,
Arătam ca mama lui,
Am produs un sentiment de cucerire și l-am uimit:
Chiar și o astfel de bătrână este posibilă.
Dar acum începe să recolteze
Și nu sunt deloc pregătită.
Mă gândeam că aș putea avea un suvenir
Un iubit tânăr și hotărât...
Și nici asta nu este suficient.
Noaptea un alt gând mă chinuie,
El, mult mai jalnic decât este acum,
va stârni mirare la mormântul meu,
Undeva la margine, trist, neglijat,
Și nimeni nu va înțelege
Ce am văzut la el?

Wisława Szymborska, traducere: Rafi Weichert

omul de ciocolată

Adrian Grauenfels- unui cofetar

De bunăseamă cofetarul
a pus arta linsului pe stradă
ne pipăim buzele sub statui de ciocolată
schimbăm mușcături sofisticate amar
tu citești grecii antici
eu studiez la facultate astronomie
caut zâmbete pe fața lunii
și totuși nu ne întâlnim

doamnele stau la o cafea fierbinte
agitând bârfele din târg
astenii de toamnă
în parcurile de iarbă
pe bănci vopsite unii plâng

am hainele pătate cu ciocolată
pată pe sufletul meu
derulează amintiri cu tine
vreau să îmi tatuez burta
cu gustul tău inimitabil
căpruiul din privire
seara asta de veche amintire

Café Pamplona

lui Lorca

Rafael Campo *

Știu că pe aici nu este Spania. Dar încă,
Ai crede că l-aș găsi pe tatăl meu aici, cu buzele lui
pe fiecare ceașcă. Ai crede că arborele sfânt
Nu are țepi foarte ascuțiți. Se aude românește
de la masa mea preferată din
partea din spate. Toți acești oameni citesc Lorca?
Tatăl meu nu comandă niciodată desert. eu am
Café con leche. Sunt în Santander,
Înainte de război. Acești oameni care citesc Lorca
îl bănuie a fi un comunist, și voi o veți presupune.
Ai crede că germanii care stau la masa din spate
Și-ar efectua spionajul mai discret.
Tatăl meu urăște fasciștii, dar mai mult comuniștii.
Ai crede că l-aș găsi pe tatăl meu undeva, dar...
El spune că nu a avut niciodată încredere în poeți.
l-ar dezgusta toți acești oameni care citesc Lorca
Spunea el, comuniști și homosexuali.
Comand un desert. Știu că această nu este Spania.
Chelnerul este deja cu o mână pe fiecare farfurie,
Curăța mesele, e îmbrăcat în alb. Ai crede
că l-aș găsi, cu buzele pe fiecare ceașcă cu gura largă.
Nu sunt în Santander. Războiul civil
S-a terminat. Lorca a murit. Toți acești oameni o știu
Tufa sfânta are țepi ascuțiți. Ai crede, s-ar ghici că:
Sunt spaniol, deoarece este clar că nu pot uita.

* Rafael Campo (născut în 1964 în New Jersey) este poet,
medic și autor american.

Traducere AG

Dilema lui Daphnis

lui Chloe

Chloe, te desenam în interiorul unei statui
sau poate pe un cedru, pielea mea încrețită, mată
gata să latru, bâlbâit și nesigur
dacă voi distinge negrul din negru,
umbra de lumină Chloe, și dacă era nicio vară
nici iarnă nu era, pentru că tu purtai o fustă prea scurtă peste
genunchi
și nu te puteam mușca de ei că altădată
gândind că mă vor arde ca pe un vrăjitor din Salem
Fugi Chloe, fugi înainte de a te solidifica
într-o monedă de aur vechi
cu chipul tău în profil
sânii tăi spărgând tot cerul
prețioasă și neposedată
plină de flori de asparagus și dandelion
zâmbindu-mi parfumat
ca să-mi opresc
răsuflarea inimii,
pe loc.

AG

**

Preparative ante mortem

Cand mori se face o tartă cu mere,
plângi și coci, spui
Kaddish printre rândurile rețetei indignate,
cu toate culorile sale țișând
să nu fie prea dulce!
că doar diabetici vin pe aici
vorbind de dulcea lor iubire.
Privesc ultima oară strada,
Ramurile copacilor neglijați de primărie
parcajul plin de mașini ostile,
cimitirul, atât de mic și întunecat
pentru toate culmile și eroismul vieții

Merele alexandrine sunt cele mai dulci.
ar trebui să le caut la piață
când zilele sunt mai lungi; dau rodul îmbătrânirii, al bunătății.
Un prieten care și-a pierdut un prieten i-a făcut o tartă din prune
de șase ori într-un singur paragraf, a pus prune
atât de pline de dor erau stanțele.
Aș fi încântat să vină cineva să gustam adioul.

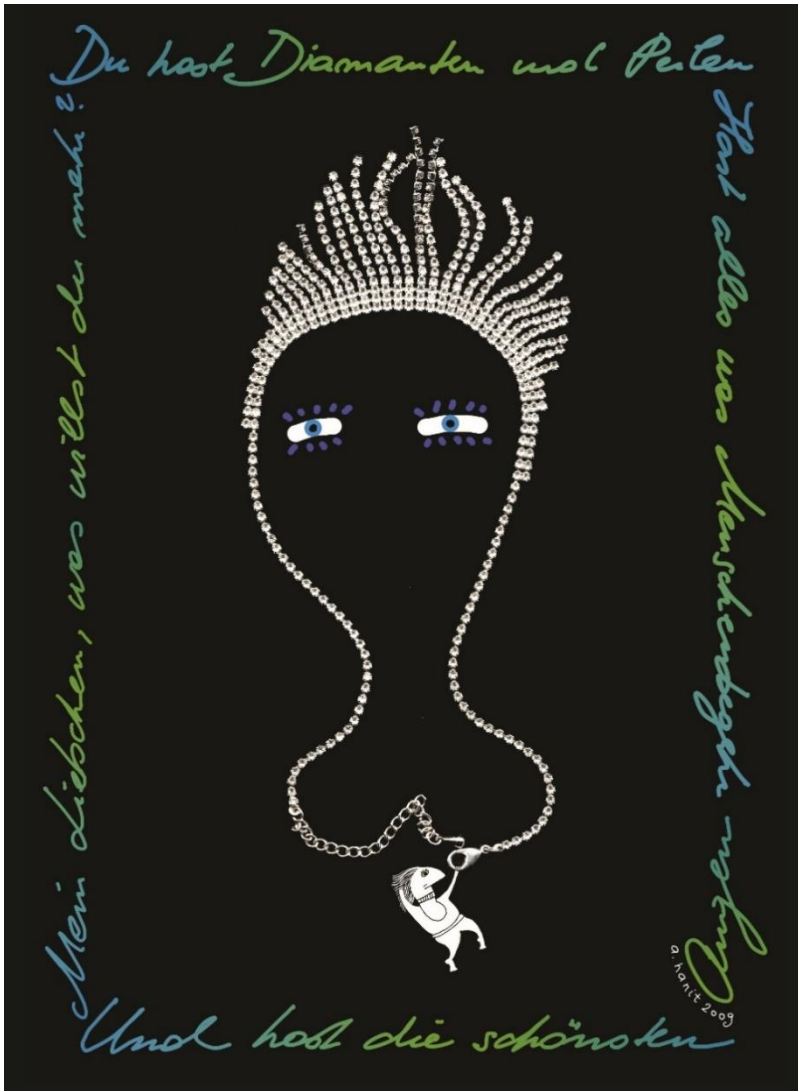
Îmi place tarta, ar declara vizitatorul despre gustul vieții.
Și îndepartează cojile din jurul tartei pentru o fotografie,
sângeroasă și minunată.
Lumânarea trebuie evitată, spune el sincer.
Nu face bine la CV

AG

Anath Hanit

"O scrisoare unui poet celebru" - Heine

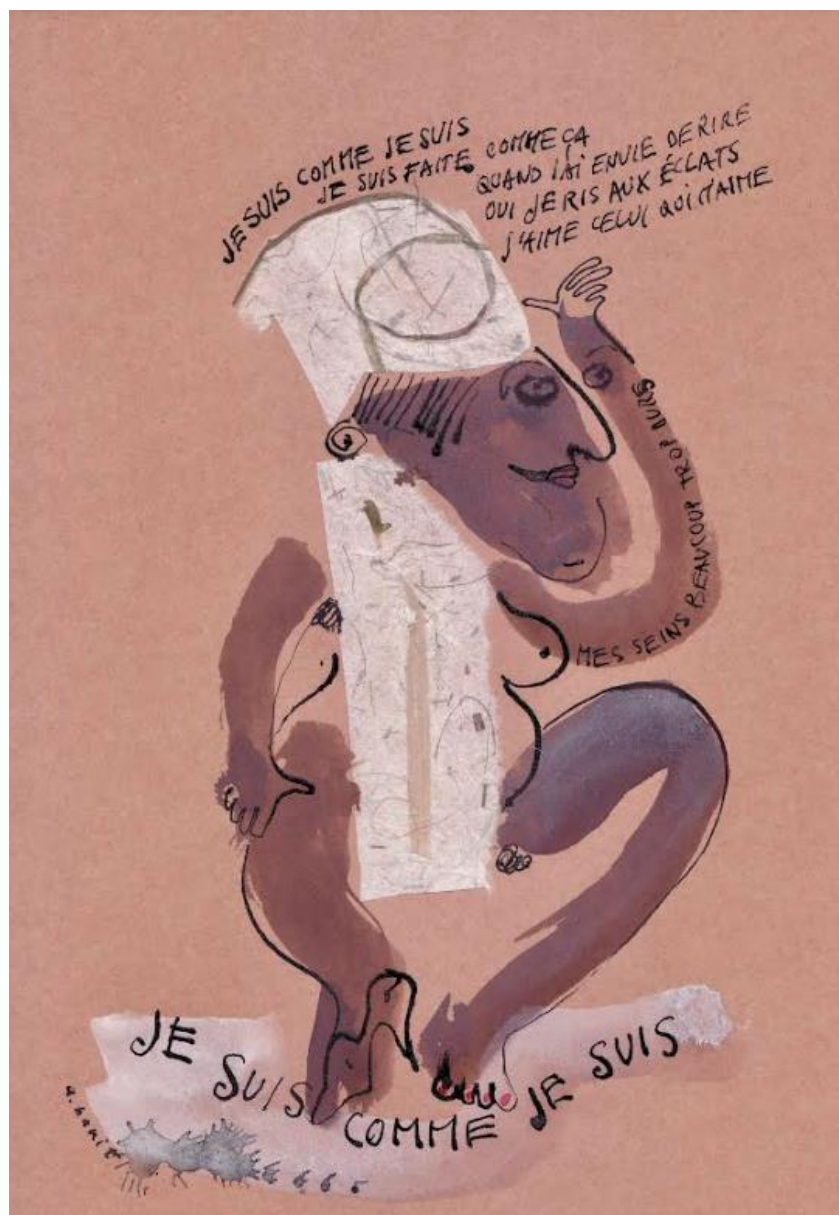

O scrisoare unui poet celebru - Jacques Prevert

Anath Hanit

PREMIER JOUR

DES DRAPS BLANCS DANS UNE ARMOIRE
DES DRAPS ROUGES DANS UN LIT

UN ENFANT DANS SA MÈRE

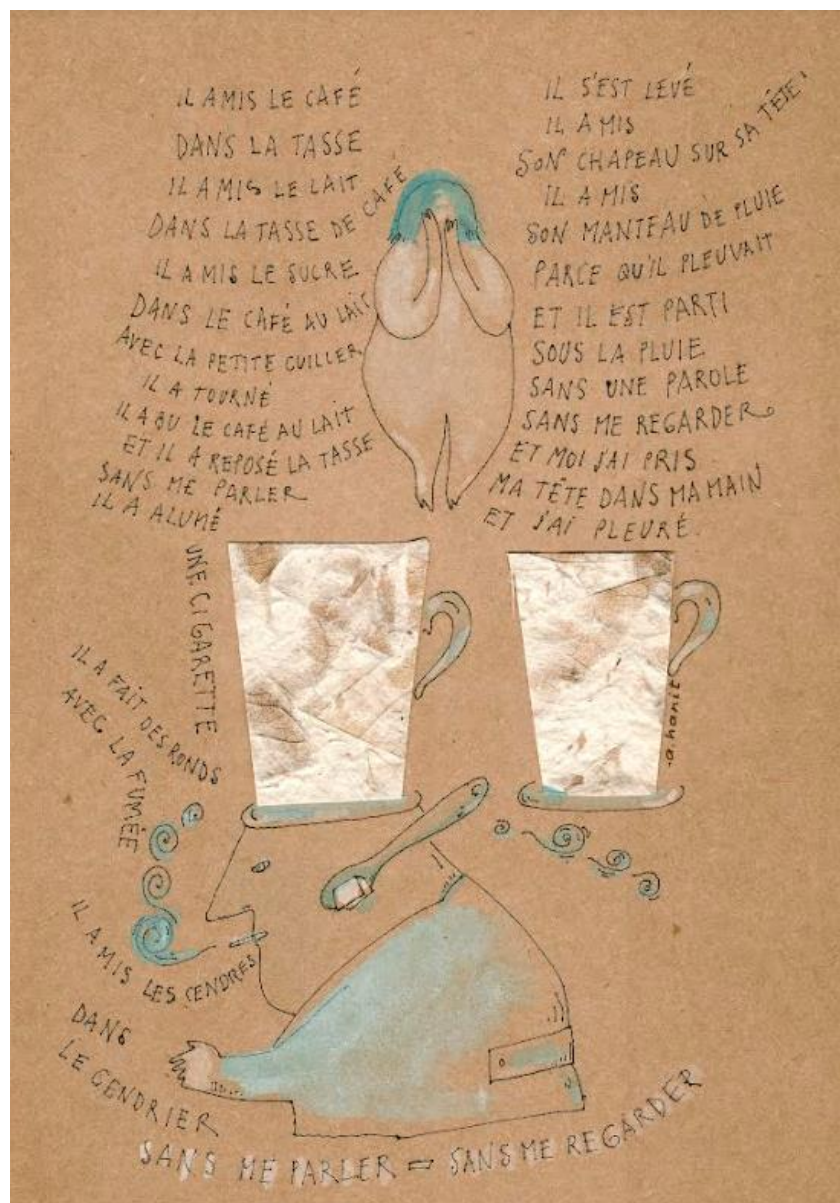
SA MÈRE DANS LES DOULEURS

LE PÈRE DANS LE COULOIR
LA MAISON

LE COULOIR DANS LA MAISON
DANS LA VILLE

LA VILLE DANS LA NUIT

LA MORT DANS UN CRI
ET L'ENFANT DANS LA VIE.

Menachem M. Falek

Tatălui

Patru ședeau acolo pe un nor alb
De-a-lungul mesei și în cealaltă parte era un scaun gol.
Aștepta. Eu intru înăuntru.
Nici un sunet nu trecea bariera aerului.

Primul, fața rotundă și chelie, tata,
Al doilea, peruci pe obraji și șapcă de Hasidic, bunicul
Al treilea, fața neclară, unchiul
Al patrulea, ochelari, socrul meu.

Tata privește în mine cu ochii lui blânzi
și îmi face semn să șed
Bunicul scoate din buzunar o cărticică de rugăciuni și o pune pe
masă
Unchiul face o plecăciune și îmi întinde un stilou cu penița spre
mine
Socrul se ridică în picioare să mă îmbrățișeze

Mă așez. Onorabil. Privesc spre ei.
Cărticica de rugăciuni
Și stiloul cu peniță
Dansează pe masă.

Mă scol de pe scaun. Fac o plecăciune socrului
Iau atent stiloul, îl închid și îl pun în buzunarul cămășii
Ridic cărticica de rugăciuni cu amândouă palmele
Și cu un sfânt simțământ privesc adânc în ochii tatei, în – ochii
mei.

Veronica Pavel Lerner

Canada

Dragă D-le Poet Nicolae Tzone,

5 nov 2022

Citesc cartea dv. „*Dunăre kilometrul 510, o poveste de viață de moarte și de naștere cum nu au mai fost și nu vor mai fi altele - cartea nenăscutului!*”

Am avut azi-noapte un vis superb. Se făcea că vă scriam o scrisoare în versuri lungi, așa ca ale dv, în care vă povesteam cum ne-am întâlnit, dv cu mine, înainte de venirea *nenăscutului*. Și descriam în acele versuri nu numai natura și lumina care se oglindea în ea și care țâșnea din fiecare cuvânt al scrisorii mele, dar și lungul drum străbătut împreună cu dv prin lumea poeziei. Erau mulți poeți acolo, printre care Paul Verlaine, iar eu vă scriam că era normal să-l întâlnim, pentru că și eu eram tot PV (Pavel Veronica). Cu el, dv cu mine străbătuserăm toamna cu „Les Violons”, ascultam și priveam culorile și sunetele lui Verlaine. Și, în drumul nostru prin timp, treceam în iarna lui, cu cele două umbre care se plimbau în parcul înghețat, amintindu-și de vremea când s-au iubit.

Și vă scriam replici la versurile dv. A fost un vis lung, care nu voiam să se termine. L-aș fi putut scrie când m-am trezit, pentru că l-am ținut minte.

Cele mai bune gânduri și admirație pentru cartea dv
UNICAT!

6 nov. 2022

Continui, cu mare emoție, lectura. Doresc să nu se termine niciodată, dar de fapt nici nu se va termina vreodată, versurile dv curg la infinit și nu rămân în carte, ci traversează viața și sunt o apă vie: „poemele fără ochi încă nescrise sunt ținute de mână de poemele cu ochi scrise numai de o zi sau două”

N-am mai avut vise, dar, în timpul somnului de noapte, sau poate în semitrezie, vă recitam un fel de scrisoare nescrisă, încercam să vă spun cuvintele unui bătrân de 98 de ani, negru, cânta jazz la „Preservation Hall”, o sală veche din New Orleans și cu bănci de lemn fără spătar, unde un mic ansamblu de Jazz dădea concerte. Și cuvintele lui erau: „I sing because I'm happy, I'm happy because I sing". Era fericit și eu încercam să vă povestesc fericirea lui, a acestui negru cu părul complet alb...

Acuma vă scriu, nu dorm, vă spun direct, nu în somn, că absolut fiecare cuvânt al dv, din clipa în care s-a născut și a fost dăruit lumii, va trăi continuu, împreună cu celelalte cuvinte născute cu el, cu versurile și cu toate poemele. Covârșitor și copleșitor. La noi acuma e seara în care se va schimba ora de iarnă, dar ce mai contează timpul omenesc în infinitatea timpului dv poetic?

Cu deosebită stimă,

VPL, Canada

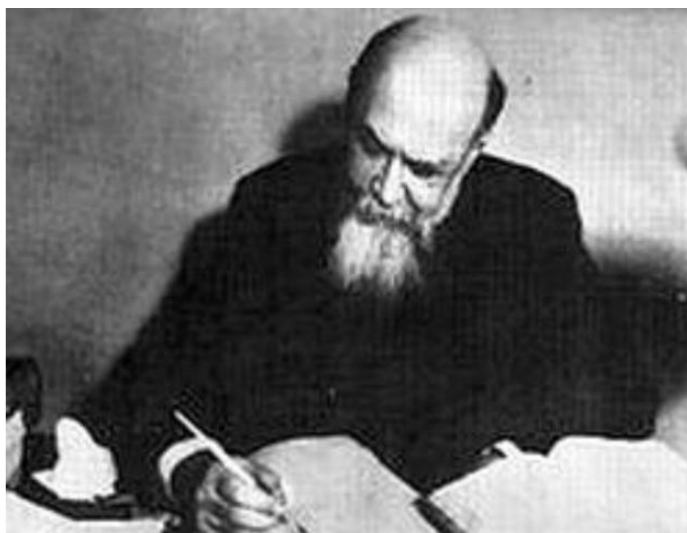
Alfred Poplingher

O scurtă convorbire imaginară cu Nicolae Iorga

Căutând o anumită carte prin rafturile bibliotecii mele, ochii mi-au căzut pe patru volume frumos cartonate din Istoria Românilor de Nicolae Iorga. Cine nu e familiarizat cu numele Iorga...? Acest corifeu de rang universal s-a născut în 1871 la Botoșani într-o familie de intelectuali cu rădăcini aromâne. După terminarea studiilor liceale la renumitul Liceu Național din Iași se înscrie la Facultatea de Litere a Universității din Iași. După numai un an este licențiat cu calificativul "Magna cum Laude". În anii ce urmează obține diplome de doctorat în domeniul istoriei de la universități franceze și germane. Activitatea sa prolifică s-a întins în domenii diferite: învățământ universitar, istoriografie, memorialistică, literatură, dramaturgie, publicistică și politică.

Încerc să-mi imaginez o discuție sinceră și deschisă cu celebrul mare om de cultură despre atitudinea și ideile sale despre evrei. Chiar de la început l-aș întreba ce la adus la concepțiile sale antisemite? Probabil, mi-ar răspunde că totul a început cu atmosfera familială și a mediului în care a copilărit și s-a educat. Apoi mi-ar dezvălui dorința lui de a trăi într-o societate omogenă, fără influențe străine care, în vederile lui nu fac decât să infesteze tradițiile autohtone și aspirațiile naționale. Această atitudine xenofobă dictată de un patriotism și nationalism îngust, viza eliminarea a tot ce era strain de neamul românesc, în cultură, societate și viața economică. Nu cred că mi-ar ascunde și influențele perioadelor petrecute printre zidurile universităților și

academiilor europene în care antisemitismul era în floare încă de pe la sfârșitul sec. XIX. Convingerile ideologice ale intelectualității europene și a unor cercuri politice atât de dreapta cât și de stînga au găsit la Iorga terenul propice pentru a se înrădăcina și înflorii. Și pentru a contracara pe cât se poate tot ce a declarat și a scris contra evreilor, mi-ar aminti atitudinea lui din ultima perioadă a vieții față de Garda de Fier și faptul că în nici o perioadă a activității nu a opționat măsuri și acțiuni violente. Această poziție l-a adus în conflict deschis cu organizația fascistă care a decis eliminarea sa fizică. Astfel și-a găsit sfârșitul colosul culturii românești în noiembrie 1940. Un sfârșit tragic al unui din ideologii și propăvăduitorii antisemitismului românesc, o crimă comisă de organizația Garda de Fier care ironic, ajunsese la maturitate doctrinală pe baza ideilor lui.

UMBLI CA UN ROBOT

Umbli ca un robot
Între doi părinți nemulțumiți de soartă.
Visezi, cufundat într-un morman de glasuri.

Închizi ochii și-ți închipui un joc:
Se face că citești lumea fără chipuri
Prin vocile imaginate
Și acele voci sunt îmbibate cu presupuneri
Despre caractere și frumusețe-
Vocea răgușită, care înspăimântă,
Vocea blândă, ce sună ca un cânt.

Ar trebui să poți cuprinde,
Să poți sorbi cu nesaț și absorbi
Frumusețea ce se scurge din voci,
Dar, acum, ești doar un copil andru.
Îți este greu să -i ghicești pe oameni
Doar cu urechiușele tale.
Și dacă ai încerca să pipăi,
Ți-ar fi oare mai ușor?
Nu ești sigur deloc.
Poate, când te vei face mare...
Deocamdată, adormi
Pe locul tău în lume.

*Poezia este adresată talentatului poet israelian (orb, dar nu din naștere) **Erez Biton** și este inspirată de cuvinte, crâmpeie de versuri și unele fraze din următoarele poezii ale sale, care figurează în volumul "Casa Pianelor": "La Porțile Ierusalimului", "Prima zi", "Prima noapte"*

MUZICA

*Poete, pentru tine, viorile, mandolinele intonează
cântul lumii!*

MUZICA

Poete, pentru tine, viorile, mandolinele intonează cântul lumii!
Pe corzile lor ele poartă amărăciunea sufletelor. Prin ele, ne
descărcăm și alungăm tot răul ce sălășluiește în noi , oamenii, răul
care vrea să ne înfrângă printr-o tristețe fără nume.

"Viori,mandoline," le invoci tu, "chemați-i în ajutor pe Bach, pe
Beethoven, pe Grieg! Alinați amărăciunea- mi și plânsul lumii și
singurătatea-mi , care e un rău tovarăș de viață!

Cântați noaptea asta ca să acoperiți ropotul ploii și gemetele care
vin din străfunduri! " *

Pentru mine, pianul intonează cântecul lumii.

Cântă, plângi, pianina mea, părăsită ani de zile, la care am revenit
totuși de câteva ori în viață! Plângi, pianină, că nu reușesc să te
fac să-mi vibrezi într-adevăr sub degete, așa cum reușeam în
copilărie!

Azi mă împiedic în acorduri nesuferite, impuse, pare-se, mâinii
stângi de noile metode.

Eu prefer armonia care se scurge din degete, unul câte unul,
împletindu-se cu melodia.

Îmi place să cânt la pian piese pe care le pot fredona. Așa țin minte
cântece învățate la lecțiile de muzică și de cor, sub bagheta
magică a lui Papa Minu.

Le-am cântat fiilor mei și acum le cânt nepoatelor.

Așa s-au încrucișat pentru mine drumurile lui Weber și Schubert,
Straus Gounod și Verdi.

"Vânând, noi petrecem o viață ferice/Prin freamăt de codru în zori noi pornim/Tiptil stăm la pândă vânat să ne pice/Iar cerbul cel ager fugind urmărim..."Vânătorii din Freischutz se întâlnesc mereu cu "Păstrăvul" din râu, și cu "Dunărea lin șerpuind, văi străbătând, legând țări cu țări", iar soldații din "Faust" cântă "O, Glorie sfântă din timpuri d-eroi " și se contopesc pe veci în urechile și în ochii minții mele cu soldații ovaționați din Aida, care se întorc acasă încununăți de lauri.**

Pianul e în veci devotatul aliat al muzicii vocale. Pentru mine sunt inseparabile.

Pentru mine, cântul și pianul nu există pentru a-mi alina melancolia sau durerea, ci pentru a-mi bucura sufletul, legănându-mă, și uneori, recunosc, îmi trezesc nostalgia .

* Cf.poezia"Neghina"(în ebraică sensul este de Cântec la un instrument și uneori Melodie) de **Erez Biton**,din volumul său "Casa pianelor",care mi-a inspirat acest text. Cartea, în care poetul vorbește de trăirile sale de copil orb de la vârsta de 11 ani, m-a impresionat profund.

** Citatele de aci sunt din opera Freischutz de Weber(Corul vânătorilor) valsul Dunărea albastră de Johann Strauss, Faust de Gounod (corul soldaților). Mă refer aici si la lied-ul Păstrăvul de Schubert și la corul din opera Aida de Verdi.

Liviu Antonesei

Pentru merele lui Cezanne

Mere într-o expoziție

în visul de peste noapte, pădurea aceea de ulmi,
zade de tot felul, mai ales zade de vară, zade roșii,
fagi tineri, iar la margine se ridica pîlcul de tisa –
noi, băieții, făceam din crengile decojite și zvelte
cele mai bune arcuri din colonie, cele mai iuți săgeți...

deodată, pregăteam un decoct din frunze și fructe
culese din zade, pînă și umbra lor e otrăvitoare,
muiam vîrfurile săgeților în lichidul verde, vîscos,
le așezam cu băgare de seamă în tolba de piele...
trăgeam cu arcul în merele așezate succesiv

pe frumosul ei creștet, ezitam clipe întregi
între fruct și locul acela însemnat dintre ochi,
ezitam și loveam cu precizie fructele, ore în șir
am făcut asta și n-am greșit măcar o singură dată,
i-am cruțat viața mereu, și mereu, și mereu...

în lăzi, pe foite de argint, fructele își așteaptă
roșii, lucioase și răbdătoare musafirii! Ea privește...
11 Decembrie 2023, în Iași

desen BB

Pregătiri pentru o crimă perfectă

sună deșteptătorul, se ridică din pat, respiră profund și face puțină gimnastică cu extensorul, apoi merge în baie și face dușuri scoțiene, iese și se echipează – lenjerie Boss, ținută casual asemenea, accesorii Boss, se așează în fotoliu și bea două cești de cafea amară, continuă echiparea – portmoneul, portofelul, portcheiul, fiecare la locul potrivit, revolverul sub braț, pumnalul subțire la șold, coarda elastică în buzunarul interior, dă cu un spray de banalizare peste toate armele sale... scoate plicul din ascunzătoare, privește fotografiile, apoi le arde într-o scrumieră largă, de asemenea plicul, amestecă cenușa, o aruncă în toaletă și trage apa, se îndreaptă încet spre ușă, întinde mîna spre mîner, noua zi de muncă a ucigașului pe simbrie poate începe... sau se oprește, se întoarce din drum, se așează în fotoliu, deschide caietul de pe masă și începe să scrie o poezie... scrumiera golită așteaptă primitoare pe suprafața lucioasă!

de ziua lui Anaïs N.

Scrisoare lui Henry (M.)

Beatrice Bernath

dragă H.
veșnicul intolerabilul imaginar
al meu "el".
dezbrăcată de orice preconcepție sau tipar
în deplină acceptare a impotenței spațiului meu conceptual
în însingurare
și limita propriului curaj
explorez curioasă
situații
inversez coordonatele
final nu există
nici intrigă
decât acel perpetuu non-final
cu tine în așternutul cald
țin ochii strâns închiși ești lung
patul e mai scurt decât
tu
presat pe mine cu oasele carnea și inima
buzele mi le strivești când râzi.
oh ești, cât de mult ești!
ciripitul gălăgios al vrabiilor pe fereastră
-mi șterge reveria.
tu iubitul meu mort și loial.
ai scris cuvinte.
iartă-mă, te uitasem când am devenit serioasă ca lumea.

dar vom vorbi de prostii
și despre iubirile trecute
căci ce importanță are trădarea
când trăim pe aceeași creangă în pom
am căzut
în tine
sunt tu
oh, ești.
am plecat. ai plâns am plâns.
motivând imposibilitatea mea a te iubi continuu.
am pauze
cu îndrăgostiri
artiștii boemi în Montmartre și tu te îmbătați gelos așteptându-mă
în camera noastră cu așternut de saten. eu am fugit.
de tine la geam nervoasă
pasăre
ce se sufocă în colivia prea caldă
moliciunea cărnii.
nu suport mirosul vinului în pat
sau al corpul tău gol cu foc în el
când vreau nimic.
mă agăț în pom de o creangă vântul e rece
plouă
aș vrea acum să-mi fi.
nu înțeleg cum pot iubi și nu iubi.
a fost așa mereu plâng de dorul tău
ai fost cel mai al meu
ca soarta.
pomul cu crengi de catifea eu floarea ta.
atrasă de tine

ca sortită
am vorbit o altă limbă nu terestră ca ceilalți
te-am cautat în toți.
ești
râul care curge prin mine ca viața înspre moarte.
te-am ademenit.
oh, mi-ai fost.
mă luasei
de mână doar ca să mă treci
strada ca pe un copil ce eram
și femeie ți-am fost
când mi-ai căzut în genunchi.
fără milă te-am luat
ca să-mi fii.
fără mine
pierdut transparent lipsit
iubitele-ți dansau
cu indiferență vizibilă pe buzele vopsite gros cu ruj roșu
translucid.
te-am umplut
m-ai învățat
iubeala fără rușine
deliciu păgân.
l-am dansat
deliciul
pe la colțuri de stradă
în Parisului roșu
am iubit curve vagabonzi pictori
am pretins veșnicie
am pretins mormintele poeților.

am pretins și mormântul tău.
ne-am promis în el îmbrățișați
ne-am suprapus
am devenit identici.
și am plecat.
rușinea stă.
agățată de pomul de pe care priveam ca doi popândăi
femeile ce onanizau pentru doi franci
în locul nostru
atrasă de sinceritatea lor
excitantă
cu lipsa ei de pretenții.
știu. ar părea rușinos dar nu a fost așa
am plâns amândoi de emoție
exact în același moment.
și trenul m-a dus mai departe.
de ce altora li s-ar fi părut murdar sau păcătos
că te-am iubit doar uneori
și tu m-ai iubit veșnic
peste un pământ două mări o mulțime de ani și altă soartă.
lipsa de sens inteligibilă.
dar cine știe
poate că te-aș fi detestat la un moment dat...
ne-am mușcat bucăți de suflet și carne unul din altul ca lupii tineri
apoi totul
a devenit gri
și tu iubitul meu ești mort.
tu cu care eu dorm noaptea
ca Donna Flora cu barbatul ei mort în izmene și pălărie neagră.
am depășit moartea.

obrazul mi se cuibărește în adâncitura dintre umărul și pieptul tău
vizavi de pat e un dulap cu oglindă ne privim în ea râzând
de nerușinarea corpurilor noastre goale
la fel de lungi și albe și slabe încolăcite una în alta ca o împletitură
de cozonac fierbinte
ne povestim secretele aventurile în timpul dragostirii
ca doi liceeni pretinzând maturitate
ești unica mea conversație.
sunt nesățioasă
te lași greu pe mine
cu toate oasele tale.
deschid fereastra
patrunder aer rece de iarnă cu pene de păsări
vocea salvamalului mă scoate din sărite. vreau cuvinte
ca buzele cu care-mi sărutai tot corpul și mă gâdilam.
mai ții minte întâia ploaie și cum am mulțumit respectuoasă
curvelor
bune la suflet
de pe strada Coullencourt care ți-au oferit iubeli pe gratis
că erai frumos înalt sărac și atât de romantic când eu
încă nu te-am cunoscut.
și cât de tare te-am dorit
o, sufletule drag și nebun iubirea mea cea dintâi și din urmă.

©Beatrice Bernath

Foto & Desene BB

Andreea Tănase

Ciotul mâinii lui Villon

Cu ciotul mâinii tale pedepsite,
Am scris poeme lungi, simandicoase,
Sau scurte, pentru minți nepretențioase.
La tine când priveam, am fost zărit zăpezi
Din cele călărite doar de cnezi.
Din vas de lut cuvântul ți-am sorbit,
Tăios ca lama iute de cuțit,
Care-a căzut în mine greu și sfânt
Din testamentul ultimului gând.
Din ciotul mâinii tale fără preț,
A curs un sânge negru de poet
Pentru atâtea lucruri pe nedrept,
Pentru iubitele cu sânul sterp,
Pentru o mamă care plânge mult,
Pentru îndrăgostitul de cuvânt.

Yehuda Amihai

Cunosc un bărbat care din dorințele sale și-a făcut o femeie ideală:
părul l-a luat de la o femeie pe care a zărit-o în geamul unui autobuz în mers,
fruntea de la o verișoară care-a murit tânără. Măinile de la o profesoară din copilăria sa, obraji de la o fetiță, dragostea lui dintâi,
gura de la o femeie care vorbea la un telefon public, coapsele de la o fată întinsă în nisip la malul mării, privirea seducătoare de la una, ochii de la alta, mijlocul dintr-o reclamă din ziar. Din toate acestea și-a asamblat o femeie pe care-o iubea cu adevărat. Iar când a fost să moară,
au venit toate, cu picioarele amputate, cu fața sfârtecătă, cu ochii scoși,
cu părul smuls, cu mâinile retezate, cu o rană în loc de gură, cerându-și înapoi ce era al lor, al lor,
și i-au ciopârțit trupul bucăți, i-au sfâșiat carnea, până nu i-a rămas decât sufletul pierdut.

Traducere: Iris Dan

Ion Cuzuioc

Flori de nu mă uita!

(De vorbă cu Vasile Alecsandri)

Aș scri cu drag pastel de iarnă,
Dar nu mai ninge pe la noi,
O ploaie deasă încă toarnă,
Și-i plină lumea de nevoi.

Aș vrea să cânt și primăvara,
Mult așteptată de copii,
Dar nu-nflorește sălcioara,
Fac din hârtie jucării.

Pe-acest pământ să fie vară,
Un an întreg toți și-l doresc,
Dar nu li-i dat în astă țară,
Să aibă grâul strămoșesc.

În vers și cânt toamna bogată,
Aș slăvi ca pe-o regină,
Dar chiciura neașteptată,
A distrus-o în ruină.

Îmi place timpul de afară,
Așa cum scrie-n calendar,
Dar azi natura cea bizară,
Ne-a impus un alt orar...

Sunet de acordare

Caleb Femi

după "The First Time You Hold a Gun"

Bătăile inimii mamei mele
prima dată când am auzit un sunet pur
Pântelele ei, prima cameră în care am dansat.
Cum a fost din nou?
Lovitura de picior în vârtejul moale ca un nor
întindere
Golful întunecat
neon pe creierul meu de lut.
Lovitură... Apoi
melodia cade
și intră vocea ei.

[VERSE 1]

Nu va fi conflict,
zile arse, un Dumnezeu
în afară de mine
sex și culori mai crude
decât abisul
dar vor fi și ele.

Daniel Marian

cu o armă de recuzită se face primăvară.
amintirea ruginită smulsă din cui
a victoriilor care n-au mai contat
pe urmele atâtor înfrângeri oale și ulcele
fluierând cu găștele capitolului
odată cu antecamera poveștilor nemestecate
ghimpii se mută în oameni din copaci
felinarele oarbe-n catastrofa privirii
vine vremea când mă întreb despre altă
perspectivă ca o înscenare de cetate
unde găsesc o stradă fără război

Robert Layzer

Insulta

În cea mai călduroasă zi a anului am plecat cu poșta
Spre Waterloo Strand și Seaside Macedon
Unde, bronzăți ca egiptenii în scaune de baie
Louis-Quatorze, morții somptuoși iubitori de plăceri
Nu simțeau nici un reproș, nici măcar harababura acidă
A mării care le plesnea picioarele. Mă bazam pe asta.

Acei moguli care se bronzau credeau
că simt mirosul de sânge
Când, din buzunarul meu adânc, ca un pescar, am scos
Correspondența. Mă strângeau într-un cerc transpirat.
Umplând aerul cu mieunatul adolescenților
Pentru știrile locale (pe care le deghizasem mai devreme)
De acel ținut nealterat de dincolo de val.

Curând au ghicit insulta jocului meu.
M-am retras când au început să răzbată
Supărarea lor crâncenă; dar un grec decrepit
M-a prins cu forța a douăzeci de tineri.
(Deși orb) la insolența mea a rostuit cu severitate:
Ăsta-i un vis. Unde este iubita ta pierdută?

Solstițiu în localitatea Truro

Joshua Weiner

Termenul de predare terminat, îmi țin laptopul închis

Un fior în aer se scurge sub un soare slab de iunie

Chickadelele bârfesc, albinele torc miere...

Cântecele migranților de dimineață sunt înecate

de buldozerul de alături

"Bipurile de fundal, un semnal constant de o singură notă

Din depărtare, marea fără limite se ridică pe nisipul neliniștit

Cum și-a croit drumul bunicul meu, un refugiat din Kiev

Cum noul război se adună și își deschide vocea în mine...

Victoria Sara Dazin

Doamnei, Sofonisba Anguissola

Curtea reginei Elisabeta de Valois

Spania

Stimată Doamnă Anguissola,

Dumneavoastră nu mă cunoașteți, mi-aș fi dorit să ne întâlnim, regret nespus. De fapt niciodată nu ne-am fi putut întâlni, eu trăiesc într-o altă epocă, la aproape 500 de ani după dumneavoastră.

Dar simt că vă cunosc. M-ați interesat și m-ați inspirat de când v-am văzut pentru prima dată Autoportret la șevalet (1556) și Jocul de șah (1555). Cred că am simțit o undă de gelozie citind cea de-a doua ediție a *Viețile* celor mai eminenti pictori, sculptori și arhitecți (1568), când Giorgio Vasari a încheiat capitolul *Properzia de' Rossi* cu remarca: „Anguissola a reușit nu numai să deseneze, să coloreze, să picteze din natură și să copieze excelent de la alții, ci a creat singură picturi rare și foarte frumoase.”

La 22 de ani l-ați cunoscut pe Michelangelo Buonarroti care a fost impresionat de talentul dumneavoastră, s-a oferit să va ajute și v-a propus un desen (1554). Efectul desenului a fost profund și patruzeci de ani mai târziu a inspirat una dintre cele mai expresive lucrări ale lui Caravaggio „Băiat mușcat de o șopârlă” (1595).

În paginile caietului său de schițe pictorul Anthony Van Dyck descrie vizita pe care v-a făcut-o în 1624: „Sofonisba a povestit că cel mai mare chin pe care l-a cunoscut a fost să nu mai poată picta, din cauza vederii ei defectuoase. Mâna ei era încă neclintită, fără nici un tremur.”

Doamna Anguissola a-ți spus odată: „Viața este plină de surprize, încerc să surprind aceste momente prețioase cu ochii larg deschiși,” lăsând astfel un mesaj de speranță pentru toate femeile care v-au urmat.

Pe mormântul dumneavoastră din biserica San Giorgio dei Genovesi, soțul a gravat: „Către Sophonisba, una dintre ilustrele femei ale lumii pentru frumusețea ei și pentru abilitățile ei naturale extraordinare, atât de distinsă în înfățișarea imaginii umane încât nimeni din timpul ei ar putea să o egaleze.”

Mi-aș dori să puteți citi și să-mi răspundeți!

Cu deosebită considerație,

Victoria Sara Dazin

16 decembrie 2023

Talentul incontestabil al lui Sofonisba Anguissola (1532 –1625) a atras atenția lui Michelangelo și a regelui Spaniei. Astăzi, din ce în ce mai multe dintre lucrările ei sunt identificate, asigurând moștenirea artistei italiene, primul superstar feminin al Renașterii. Marele succes al Sofonisba a deschis calea femeilor pentru cariera artistică, câteva succese celebre: Lavinia Fontana, Barbara Longhi, Fede Galizia și Artemisia Gentileschi. Opera lui Sofonisba a avut o influență de durată asupra generațiilor ulterioare de artiști. Portretul ei “Isabel de Valois cu un zibellino” a fost cel mai copiat portret din Spania. Copiile acestei lucrări includ mulți dintre cei mai buni artiști ai vremii, inclusiv Peter Paul Rubens.

Anguissola. Autoportret la șevalet, 1565

IUBITE NICHITA,

Nici nu îmi vine să cred... Îți scriu pentru că îmi este dor de tine, deși în toți anii aceștia am fost cu tine, și tu ai fost cu mine, cu toți prietenii tăi și cu toți cei care te iubesc !

Acum o săptămână, chiar în seara zilei de 13 decembrie am fost la spectacolul prietenului nostru Sergiu Cioiu, închinat ție. Sergiu a recitat dumnezeiește Elegiile tale. Realmente am simțit spiritul tău în aerul sălii. La sfârșit n-am putu să merg să îl felicit pe Sergiu pentru că încă mai plângeam. Când am ieșit în aerul rece din fața Teatrului Național am avut senzația, sau mai profund, am avut sentimentul că tu ești în aerul nopții deasupra noastră ca un ochi care mă privește. Dincolo de bulevardul Magheru este Piața Amzei, unde ai locuit tu. Acum locuiești peste tot, peste pământul românesc, peste munții Carpați, și în cer. Îți mai aduci aminte, nu mai știu în ce an era, știu numai că eram foarte tineri, și niște copii mari. Am venit cu un volum de poezie pe care voiam să i-l duc lui Mircea Sântimbreanu la Albatros. Tu ai zis să îți citesc din volum. Citisem câteva poezii, parcă îți văd fața ta ușor înclinată. Am început să citesc prima strofă din poezie pe care am numit-o apoi „Eram un fel de aer lângă munții Carpați”. Când am ajuns la versul „eram un fel de aer lângă munții Carpați” capul ți-a zăcnit în sus. „Oprește aici” , aproape că ai strigat. Mai reia o dată strofa”. Când am ajuns la al doilea vers al strofei ți-ai întins mâna către fila pe care era dactilografiată poezie.

*„Eram un fel de moarte eram un fel de-a fi
eram un fel de aer lângă munții Carpați
un cer pustiu deasupra unor popoare albe
pe-al cărui fund de mare cântând mă așteptați”.*

„Bătrâne , dăruiește-mi mie versul „eram un fel de aer lângă munții Carpați”.

Îți dăruiesc tot poemul, ți-am spus, tot volumul. „Nu, numai versul acesta”. Și eu ți l-am dăruit cu dragoste. Bătrâne Nichita, ce miracol s-a întâmplat atunci, tu chiar ești un aer lângă tâmpla munților Carpați. Și te respiră brazii și paltinii, și căprioarele. De multe ori mă gândesc la o altă întâmplare miracol. Venisem să trec pe la tine să îmi scrii o prefață la o viitoare carte. M-ai rugat să îți citesc, și eu am început să citesc lungul poem „Calul Troian al lumii America,,. După câteva strofe m-ai întrerupt , ai vrut să citești tu poemul. La sfârșit ai rămas cu fața aplecată, ai respirat adânc, ai tăcut un timp , apoi ai spus:

„„Bătrâne, acesta este Luceafărul lui Eminescu. În locul Luceafărului din cer apare Calul Troian, și tot dialogul dintre cele două lumi. Numai că de data aceasta s-a întâmplat ceva îngrozitor în istorie, s-a petrecut o mutație cumplită în lume. Cele două lumi, cea pământeană și cea uranică s-au îmbolnăvit amândouă. Locul Luceafărului și al Demiurgului a fost luat de Calul Troian, ca substitut decăzut, ca simbol al cursei în care cade istoria, devenirea, în care poate cădea civilizația umană. N-am citit în viața mea un poem mai întunecat și mai cutremurător ca acesta. În măsura în care și poemul lui Eminescu și poemul tău vin din subconștientul colectiv al acestui neam înseamnă că în secolul următor în istoria poporului român și în istoria civilizației umane se vor întâmpla lucruri înspăimântătoare, mergând până la dispariția poporului român și a civilizației umane. Cum în 1983 se vor împlini 100 de ani de la apariția Luceafărului, înseamnă că acest poem vine la aproximativ un veac după capodopera lui Eminescu, adică tocmai la timp. Însă îți dai seama că așa ceva nu se poate publica în România. Este însă bine că un asemenea poem există în poezia românească .”

Iubite Nichita, am încercat să public poemul acesta în Flacăra lui Păunescu. Păunescu mă aprecia foarte mult. Afirmase despre mine la Prima ședință a cenaclului Flacăra că sunt o șansă a literaturii române. Adrian Dohotaru, redactor la Flacăra în anii aceia, mi-a spus că nu poate publica poemul acesta, America este

simbolul progresului, al Civilizației umane, este locomotiva care trage după ea națiunile, civilizația umană. Cum am putut eu să spun că America este Calul Troian al lumii care trage Europa și lumea după ea în prăpastie. Și toată acea atmosfera aceea apocaliptică. Și toate scenele acelea cosmic delirante, cu surparea civilizației umane. Bătrâne, iubite Nichita, nici nu îți dai tu seama ce profet, ce clarvăzător ai fost tu în acel moment. Și asta era în 1977, când în România era bine, iar în lume era pace. „*În măsura în care și poemul lui Eminescu și poemul tău vin din subconștientul colectiv al acestui neam înseamnă că în secolul următor în istoria poporului român și în istoria civilizației umane se vor întâmpla lucruri înspăimântătoare, mergând până la dispariția poporului român și a civilizației umane*”. Așa ai spus tu atunci. Și într-adevăr după 1989 istoria, și în România și în lume a luata-o razna. Și așa cum ai spus tu, în România și în lume chiar se întâmplă lucruri înspăimântătoare. Ai fost un mare profet, dragul meu !

Mircea Paul Goreniciuc

Homo Homini Lupus Est No 4

Julia Dragomir

pe când te durea calul cel măiastru
și pe când duceai verdele-n albastru
din fluier de os ziceai un son neadus
din noroaie frământai tot ce-i mai presus
nodurile se prefăceau în picături de vin
și-n lacrimi de vultur marin
nimic mai clandestin
și îți năștea versul
ca pe-un plâns al unui ochi ce nu s-a-nființat
ce-ai avut tu oare cu ochii și cu caii
niciodată nimeni n-a aflat

îți mulțumesc pentru cubul cu colț sfârâmat
și pentru că ai iubit-o și dulce pe leoaică
din vreme-n vreme
primește acest semn din lumea-n care-ai stat
și-n care culorile tale totuși se văzură

cât de desculță umblam înainte de a te ști
legănată mă purtam în treisprezece burți
dar de când m-am culcat lângă versul tău
nu știu să spun dacă lumea te-a făcut pe tine
sau de către tine ea s-a fost făcut

în preajma ta conturul meu se stinge
și ca să te cuprind în gene
ar trebui să te tai
nu pot decât să-mi întorn chipul
pe brațul meu cel stâng
și-apoi pe cel ca o ramură

cu frunze-necuvinte ca niște ochi albaștri
în vârful degetelor
te-ai dizolvat în Dumnezeu
tocmai în anul când să mă-nfirip și eu
primește să-mi fii pâine
și naște-te și mâine
și naște-te mereu

Dorina Sisu

La ce privește partea de cer atunci când inorogul îți calcă pe
urme sătul?
ceară picurată pe cuvinte pline
de nopți
de tine
de roți și praguri
și ce text elegant atârnă de poduri
fulare negre
pantofi de lac
linia continuă îți face cu ochiul
tu zaci
eu tac
la intersecție un ziar astupă un canal
două flori galbene îmi cântă la cap
cenușa corbului
dansul orbului
un batic nespălat acoperă ochii până a doua zi

Dorrina Sisu

luminile se deschid în jurul tău
pentru că cerul te acoperă
nu pe versante căutăm culori
reptilele au furat sentimentul
și uite cum
acum
din senin
aducem în discuție lucrurile sfinte
știai că noi simplificăm liniile
că oranjul intensifică impactul emoțional
la Pont Aven mi-am pierdut un pantof
misterios
sufletul
a intrat în ape mari

Delia Bodea Jacob

Dilema

De ce aş vrea să țin în palmă
Noroiul vostru fără formă
Ce se prelinge peste urnă?

De ce aş vrea să țin în brațe
Voința voastră deșăntată
Coșmar nebun și otrăvit?

De ce aş vrea să-ntorc privirea
Spre țipătul placentei moarte
Spre-un jurământ nociv și dur?

De ce aş vrea să mă confund
Cu voi, tirani ai aroganței,
Cu voi, urâții mei stăpâni ?

Din ungherul însingurării
Pustiu fierbinte și uscat,
Eu mă scufund din ce mai tare
În vidul meu, un hău etern
Al mântuirii mele,
Al mântuirii tale,
Vremelnică salvare,
Vremelnică iertare.

PUSTIU

Și cai cu coama verde
Nechează lângă tâmpile.
Tăpșan de respirații
Scuipate în cascadă
Peste-un pustiu de ceară,
Deșert vâscos și greu.
În punctul gol de vacuum
Eu te găsesc mereu.
Acolo sunteți toți
Acolo sunt și eu.

D B J

Angela Furtună

în diamante am zăcut

(fragment inedit din ciclul *Elegiile exilului*)

Moto:

*Scrisoare către Benjamin Fondane, de la a cărui moarte la
Auschwitz (1944), se împlinesc 80 de ani în 2024*

dragă Benjamin, îți scriu din Iași, orașul sacrificat
pe drumul dintre Occident și Orient –
poemele mele câini ce latră la strigoi
pe șinele tramvaiului electric
leat cu tine

în cristale am zăcut, în clopote și
pe piatră am adormit, printre străzi uitate
cu parfum de icoane și de tei din Copou
în craniul măștii tale, în tâmpla lui Eminescu
printre diamantele pământului, eu cea mai adâncă
șoaptă
în tăceri mai proaspete decât zăpada
*ființelor care intră în noi și care ies din noi
fără să țină cont
că abisul e mereu aici
pustiind totul în cale*
doar candelă în carnea exilaților
frate, sunt un cifru pentru clubul nostru

româno-francez-ebraic-americano-german,
îți aduc cărțile mele
și vești din Bucovina
de la Paul Celan
și de la Norman Manea
îți aduc și albume cu ei și cu mine nemuritori
toți tineri arși de soare când ne regăsim
în bibliotecă
sub litere de cenușă

pentru noi, doar războiul cu flacără rece
în paharul în care privindu-ne
îi vedem pe cei ce traversează
fără să putrezească
țări, poeme, limbi, cerneluri
ce țin loc de cuib cu ciocârlii în vâlvătaie

aș iubi o lespede cioplită cu litere românești
aș iubi o lespede cioplită cu litere franceze
aș iubi o lespede cioplită cu litere germane
aș iubi o lespede cioplită cu litere ebraice
aș iubi o lespede cioplită cu litere americane
aș reveni acasă
nicăieri

traducere de Emanuel Pope

Denise Levertov

Pelerina

*“pentru că există mai multă aventură
În a te plimba dezbrăcat.”*

W.B. Yeats

Și am mers dezbrăcată
de la început
înspirând
viață,
expirând
poeme,
arogantă în inocența mea.
Dar descântecul aburilor respirației mele
în aerul rece
o pelerină a crescut în timp,
albă și
acoloune un cuvânt
un altu
a înghețat, strălucind
cu greutatea unei roci.

O mască pe care nu am intenționat
să o port, în felul în care gheața
mi-a acoperit fața.
Ochii privind în afară,
un dor tăcut după miezul cântecelor.

Valentina Teclici

Miresmele divine ale iubirii fără condiții*

Cu brațele deschise, tărâmul Nirvanei te-a primit prea devreme.
Din balconul geniului tău aveai încă multe să ne spui
în metafore, replici, în imagini pe pânză,
în stilul tău limpede, clar, cu umilință, profunzime și umor.
Acolo, sus, spiritul tău a fost din nou primenit
și înveșmântat în lumina dragostei necondiționate.
Ai iertat deplin pe confrății poeți
care au scris despre tine scrisori denigratoare
pătându-și sufletele cu tușul diavolesc al invidiei.
Ai iertat scorpiile bătrâne
care au tușit intenționat la replicile strălucitoare
sub reflectoarele premierei,
cât și pe cele ce-au cenzurat sute de pagini din cărțile tale.
Ai iertat securiștii care te-au întemnițat trei luni,
în propria-ți casă,
în numele ignoranței și fricii de vocea cuvintelor care nu se tem.
Dar ai fost și iubit și adorat de Nicolîța, buna ta măicuță
de Virginia, sufletul-pereche, de cititori din țară
și din lumea largă, de unii confrăți.
Opera ta - valoare incontestabilă încununată cu lauri.

Cu aripi albastre în inimă, îmi amintesc felicitările
primite de la tine, în 1985, la Festivalul de poezie de la Bușteni,
și-ți simt zborul aproape.
Ca și tine odinioară, sunt mereu ocupată,
dar, când boii omenirii pun la cale războaie,

împung libertatea cu coarnele și sorb sângele victimelor
din troaca urii, rasismului, dorinței de dominare,
îmi fac timp și iau boii din picturile tale
și-i duc la păscut pe câmpiile sufletului tău.
Zarea se umple de miresmele divine ale iubirii fără condiții,
pe rănilor păcii picură în tihnă dorul **MARIN** din eternul mării
și se în**SORESC** cU balsamul razelor numelui tău
îmbrățișând dialectic întreg Universul.

** Scrisoare către autorul volumului Singur printre poeți*

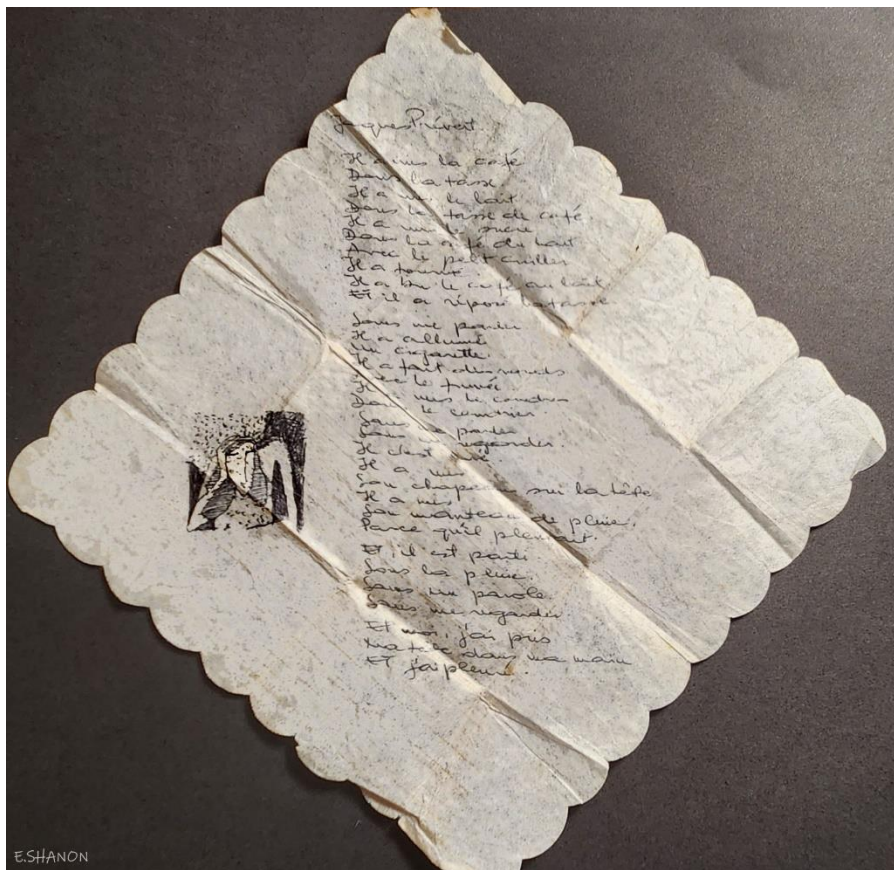
Valentina Teclici, Napier, New Zealand
Membră a Uniunii Scriitorilor din România
Membră a New Zealand Poetry Society

Pictură semnată de Marin Sorescu

Desene de
Eliz Shanon Edelenyi

E.SHANON

Jacques Privet

Il a mis la café
Dans la tasse.
Il a mis le lait
Dans la tasse de café.
Il a mis le sucre
Dans la tasse de lait.
Avec le petit cuiller
Il a tourné.
Il a bu le café au lait.
Et il a riposé la tasse
Sans me parler.
Il a allumé
Une cigarette.
Il a fait des vagues
Avec le fumée.
Dans mes le canchou
Sans le canchou.
Sans me parler
Sans me regarder.
Il est parti.
Il a mis
Son chapeau sur la tête.
Il a mis
Son manteau de pluie,
Parce qu'il pleuvait.
Et il est parti.
Sans la pluie.
Sans une parole.
Sans me regarder.
Et moi, j'ai pris
Ma tasse dans ma main
Et j'ai pleuré.

Jose Manosalvas

My letter goes to Herman Hesse:

It is my favorite because, with great sensitivity and deep existentialism, he has managed to find the words that, gracefully and subtly, explain the complexity of what it means to BE human.

I am struck by that kiss that was given under the wheel. We carry the weight of an eternal struggle to free ourselves from the reptilian shell from which we came. He mentions that we will never become fully human, just as we will never reveal all the secrets of the unconscious. It is incredible to think that in some corner of our genes resides the reptilian code from which we have probably evolved. What is most interesting is that we are still governed by the vestiges of that shell. So what is there left for us to take comfort in? To know that in the midst of that eternal struggle, however daunting, what always saves us is Beauty. I made this image inspired in his work "Demian". The image is called, indeed ABRAXAS

"The bird breaks the shell. The shell is the world. Whoever wants to be born has to destroy a world. The bird flies to God. The god is called Abraxas".

Herman Hesse

Este preferatul meu pentru că, cu o mare sensibilitate și un profund existențialism, a reușit să găsească cuvintele care, cu grație și subtilitate, explică complexitatea a ceea ce înseamnă să fii om.

Purtăm greutatea unei lupte eterne pentru a ne elibera de cochilia reptiliană din care am venit. Menționează că nu vom deveni niciodată pe deplin umani, așa cum nu vom dezvălui niciodată toate secretele inconștientului. Este incredibil să ne gândim că într-un colț al genelor noastre rezidă codul reptilian din care probabil am evoluat. Ceea ce este cel mai interesant este că suntem încă guvernați de vestigiile aceluși înveliș. Așadar, ce ne mai rămâne ca să ne consolăm? Să știm că în mijlocul acestei lupte eterne, oricât de descurajatoare ar fi, ceea ce ne salvează întotdeauna este Frumusețea. Am realizat această imagine inspirată în lucrarea sa "Demian". Imaginea se numește, într-adevăr, ABRAXAS.

"Pasărea sparge cochilia. Cochilia este lumea. Cine vrea să se nască trebuie să distrugă o lume. Pasărea zboară spre Dumnezeu. Zeul se numește Abraxas".

POETULUI DIN TINE

Julia Henriette Kakucs

Ha te szeretnél és én szeretnék,
hogy szeretnék! (Paul Gárdy, *TE MEG ÉN*)

Dacă m-ai iubi și eu te-aș iubi, cum te-aș iubi! (Paul Gárdy,
TU ȘI EU)

Noaptea încă nu s-a despărțit de mine, e frig și trist în ceața umedă a ținuturilor apropiate de oceanul pe care amândoi l-am iubit atât de mult, al cărui cântec ne-a legănat în îmbrățișările noastre. Apele s-au oglindit în ochii tăi ce mă priveau cu atâta iubire încât vorbele nu-și mai cereau locul lăsându-ți gândul să-mi întâlnească gândul, mâna-ți să-mi întâlnească mâna, să-mi acopere pumnul ocrotindu-l.

În palma mea încape și primul tău cadou pe care mi l-ai făcut, volumul de poezii de dragoste – *TU ȘI EU* – al lui Paul Gárdy în traducerea poetului Kosztolányi Dezső. Îmbrăcat în piele, cu ornamente aurite, strălucește și astăzi prin dragostea ta, în vitrina cu cărțile mele preferate. O capodoperă a editurii Genius din Budapesta anului 1925.

Mi-ai recitat mereu și vocea ta caldă cu rezonanțe adânci mă lasă și acum să visez. Astăzi doresc să-ți citesc eu o poezie din această comoară poetică.

Te iubesc atât de mult... atât de mult....

TE IUBESC

Paul G raldy

Traducere de Julia Henriette Kakucs

Te iubesc at t de mult! At t de mult! Mă
auzi? Sunt prost. Nebun...

Mereu fredonez aceasta inimii tale...

Dar te iubesc at t de mult! At t de mult!

Te iubesc,  n elegi dragă, spune-mi?

R zi? Sunt prost?

Dar cum să- i comunic ceea ce trebuie să
 tii? Cuv ntul nu con ine nimic.

Stai, voi inventa ceva...

Ei bine, sărutul în sine nu este suficient.

Ceva mă sufocă, pl nge în mine  i arde.

Acum este necesar să clarificăm ceea ce
se  nt mpl  cu noi.

Ceea ce sim im trebuie exprimat.

Trăim mai mult sau mai pu in în cuvinte.

Avem nevoie de cuvinte, trebuie să le
interpretăm.

Trebuie să- i spun asta... Află cu ce sunt
plin... De a  găsi mai multe exprimări
poetice... răspunde-mi - ar însemna ele
mai mult decât  mbr   area mea când   i
 in în m ini capul plin de fericire, tu, viața
vie ii mele, în timp ce strig de o sută  i de
mii de ori:

Tu! Tu! Tu! Tu!

Te meg én

Rodica Dascălu

Despre oglinzi și dispariția lor...

(O scrisoare pentru artiștii Rafael Atché și Lautaro Diaz Silva)

Mă inundă lumina domoală a amiezii. În nuanțe argintii, undele Mediteranei, oglinzi ale respirației viului. Țărmul, gazdă primitoare pentru oameni și pescăruși, emoții și gânduri. Fluxul trecerii pietonilor pe podul plutitor se întrerupe, deschizându-se larg porțile, pentru vapoare de agrement, nave și ambarcațiuni impunătoare.

Corăbii bătrâne, având catargul până la cer, ancorate în Port Vell mărturisesc despre călătoria pe ape, spre locuri necunoscute. De strajă, la câțiva zeci de metri depărtare, în Plaça de la Porta de Pau, se află o columnă ce are deasupra sa statuia lui Cristofor Columb, creație a artistului spaniol Rafael Atché. Cu mâna dreaptă ridicată, cu degetul arătător îndrepat spre mare, navigatorul trasează o direcție, nemărginirea. Pentru a fi descoperit și configurat, orice teritoriu are nevoie de un ghid, pare să ne spună. De un plan, așa cum ochii lui ageri cercetează fila din mâna stângă.

O plimbare printre palmierii exotici, cu frunze aureolate de o peliculă fină, îmi trezește imaginația, estompată, acum, de atracțiile efemere. De zumzetul nocturn atât de intens încât cu greu reușesc să-mi așez pleoapă peste pleoapă, pentru a visa.

Sunt fericită, dar nu pot fi indiferentă. Mi se fac semne cordiale de pretutindeni, dar frica de război și atacuri teroriste,

ecoul exploziilor sau disperarea chipurilor mă urmăresc, fără să-și piardă din intensitate. Acasă ori la mare distanță, conflictul din noi și dintre noi, boala, neputința de a fi împreună, senectutea, toate potențază alunecarea în abisul deznădejdi.

În peregrinările mele, descopăr un cuplu statuar din bronz, cu irizații verzui, o femeie și un bărbat așezați pe peretele portului, contemplând îndelung marea, „La Parella”. Sculptura nu este situată pe un pedestal, cum sunt obișnuită, nu mă invită să-i admir strălucirea, profilul, forma. Picioarele lor lungi nu ating solul, semn că cei doi s-au desprins de elementul material, iar ceea ce îi unește e mai presus de aparențe. Ochii bărbatului, ușor întredeschiși, privesc mai mult către sine. Au urcat, poate, o treaptă spre o dimensiune nouă, care le conferă alte viziuni. Simt vibrația înaltă a spiritului eliberându-se din bronz.

Mi se adresează, rugându-mă, să mă opresc din alergare. Spre muzee, catedrale, parcuri, plimbări cu vaporul, cu pasul. Răspund prompt chemării. Așezându-mă lângă ei, intru în armonie cu iubirea, cu mișcarea ondulatorie a valurilor. Închid ochii, îmbrățișând orizontul lecției dureroase pe care o trăiesc. Pe care o trăim toți. Ei îmi sugerează un altfel de drum. Percep arderea preaplinului temerilor, apoi nașterea conturului interior pe care îl voi împodobi. În arealul artei totul este posibil. În creația lui Lautaro Diaz Silva, căci el este autorul lucrării, oamenii nu au brațe. Totuși, privind îndrăgostiții, regăsești brațele absente ale bărbatului odihnindu-se pe umerii fragili ai partenerei. Parcă ar primi energia vitală prin ea, femeia, trăind iar și iar încercările.

O zi ca oricare alta, îmi spun, și totuși este o zi cu adieri albastre. Simt prezența artistului Lautaro Diaz Silva, originar din

Chile. Între el și rodul inspirației sale există o conexiune strânsă. Îi aud vocea. Și vocile celorlalți artiști se fac auzite. Fiecare cu glasul său distinct, dar mereu împreună, orientând o oglindă bine lustruită, cu vizibilitate maximă asupra noastră, a privitorilor. Ne îndeamnă să ne observăm așa imperfecti cum suntem. Rezonanța între artist și spectator conduce, în cele din urmă, la risipirea barierelor dintre oameni, țări, neamuri.

Suntem în trecere, pentru a juca un rol. Pentru a fi în mișcare, dar nu oricum, ci conștienți de prezența semenilor. Arta este un uriaș catalizator. Trezește lumea cea mică din fiecare om, iar acesta, la rândul-i, dezgheață lumea cea mare.^[1] Acționează blând, uneori, cu fermitate. Un poem, o pictură, un desen sau o sculptură. Le descifrăm mesajul în mod diferit. Arta ne apropie dacă suntem pregătiți. Vulnerabili, căutăm răspuns la avalanșa de întrebări. Cu privire la noi, la lumea în care trăim, cu pericolele ei, care ne pândesc la răspântii.

Arta este o cale. Luminând brusc un colț întunecat al sufletului, ne arată cum, întotdeauna, mai avem ceva de șlefuit, de învățat, de sperat, de iubit și îmbrățișat. Reinventăm. Modelăm. După chipul și asemănarea Lui....

Maria Frandos

Van Gogh

dintre moartea lui anonimă Vincent Van Gogh
a fost doar un pretext
ca acele peisaje din Arles
să supraviețuiască morții lui.
Gestul de a-și tăia urechile
a fost un strigăt
menit să acopere deznădejdea
galbenului câmp și chiparoșilor verzi.
Pânzele lui aleargă și acum
înnebunite
prin lanurile de floarea soarelui.
În vreme ce colecționarii
oferă și primesc sume exorbitante
direct proporționale cu distanța
și gesturile lor publice.

Ana Urma

O scrisoare unui poet celebru

(OVIDIU)

scriu astăzi pentru cel care ne-a lăsat mii de pagini
pentru el mă strecur printre rădăcinile răsucite
ale copacilor printre ziduri de piatră traversez
metereze tunele cetatea și turnuri până ajung
în agora ticsită, ticsită de oameni artiști dornici
să umple jurnale cu vise apuse povești amor interese
și intrigi de călătorii fiecare poet cară în spate
un munte de cuvinte pentru poemul vieții fiecare femeie
și bărbatul, artist poartă în inimi semințe
din cel mai de soi fruct încrustat
cu efigia semnelor în falange, prelungi durând
orizonturi nepământene în poeme încă nescrise
vine o vreme când miezul se coace, crește și o dată învinse
cătușele cojii întorc în silabe și onji, foneme
sensuri banale transformă în cântec țipătul vântului
tremurul unei aripi și slaba atingere
a pietrelor spălate de dor, într-un singur poem
o singură dată și pentru orice cuvânt folosit femeia
bărbatul artist o dată în viață va arde tămâia
în propria palmă cu așchii de suflet
pornind focul sacru în mijlocul apei în deșert
sau oriunde dori-vor să lase o parte
din sufletul lor într-un poem despre el o singură dată
vor trece razant Carul Mare și Calea Lactee,
să fure fotonii din lanțul luminii simultane,

sub pleoape sub tâmpile în piept zornăind a lumina
vor hrăni porumbeii, nescriselor versuri slobozind
din capcanele minții lacrimi
pentru poetul iubirilor triste în surghiun,
pe aceste meleaguri din cerul deschis o dată pe an
de la facerea numelui și a inimii lui de poet
bărbatul, artist sau femeia vor sculpta
în cuvinte statuia cu privirea plecată,
cu brațele lungi peste inima ascunsă
în piatra statuii gata să spargă pieptul de pieptul
cititorilor drepți și dornici să afle
despre rănilor neînchise despre ochi
căutând peste ape o romă apusă
și șoapta femeii iubite dorind să asculte, din nou
limba iubirilor triste ...a celui prea trist OVIDIU!

Finitus finalus

Noi la SAGA iubim poezii, echilibriștii pe sârmă, cofetarii regali, femeile de la malul oceanului, bufnițele și rimelul pierdut în colbul zilelor, inspirația marilor opere, furtunile din Antigua și uneori privirea dojenitoare a muzei...

AG

SAGA PUBLISHING 2023

